

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z wniosku obrońcy prokuratora X. Y. - adw. J. D.
z dnia 24 lutego 2025 r. o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i
bezstronności przez SSN Marię Szczepaniec, w sprawie o sygn. akt II ZIZ 17/23
po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2025 r.
na posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia
wymogów niezawisłości i bezstronności

postanowił:

odrzuć wniosek

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 24 lutego 2025 r. obrońca prokuratora X. Y., będący adwokatem, na podstawie art. 29 § 5 - 9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2024, poz. 622 ze zm., dalej: „u.SN”) wniósł o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez Sędziego Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec. Wnioskodawca podniósł, że zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 u.SN, tj. okoliczności powołania Sędziego oraz postępowanie po powołaniu może doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy. W uzasadnieniu wnioskodawca podkreślił, że Sędzia została powołana na urząd z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa powołanej zgodnie z ustawą z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i innych ustaw (Dz.U. 2018 poz.3). Wnioskodawca powołał się na uchwałę składu połączonych Izb Sądu Najwyższego

- Izby Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 roku, sygn. BSA I-4110-1/20 oraz na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r., C-585/18, C- 624/8, C-625/18.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Natomiast na podstawie art. 29 § 9 i 10 powołanej ustawy wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W ocenie Sądu Najwyższego, złożony w niniejszej sprawie wniosek ma charakter abstrakcyjny i podlega odrzuceniu z powodu braku spełnienia przesłanek określonych w art. 29 § 5 u.SN. Wnioskodawca nie wskazał we wniosku, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu Sędziego Marii Szczepaniec do pełnienia urzędu Sędziego Sądu Najwyższego postrzega jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Nie uzasadniono w ogóle przesłanki zachowania się sędziego po powołaniu. Nie podano żadnych okoliczności sprawy II ZIZ 17/23, które pozwalałyby na badanie ewentualnego naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, związanych z powołaniem na urząd sędziego i późniejszym postępowaniem sędziego, które mogłoby wpływać na jej wynik (przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy). W tym zakresie wnioskodawca ograniczył się do stwierdzenia, że sędzia Maria Szczepaniec została powołana na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady

Sądownictwa wyrażony w uchwale nr 331/2018 z 28 sierpnia 2018 r. i do dnia wniesienia przedmiotowego wniosku orzekała w wielu sprawach. Podkreślenia wymaga, iż wnioskodawca wniósł o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności także pozostałych członków składu w sprawie II ZIZ 17/23, ograniczając się do lakonicznych twierdzeń dotyczących powołania na sędziego SN.

Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (zob. postanowienie SN z 15 kwietnia 2025 r., III CB 22/25).

Konstrukcja wniosku abstrahuje od przedmiotu sprawy, w której wniesiono zażalenie, co jest nie do pogodzenia z treścią art. 179 w związku z art. 175 ust. 1 i art. 180 ust. 1 Konstytucji RP. Nie stanowi też wypełnienia wszystkich trzech przesłanek, zawartych w art. 29 § 5 u.SN (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lutego 2023 r., III CB 11/23).

Ustawodawca w art. 29 § 5u. SN wykluczył abstrakcyjne badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. Dopuszczył stosowanie tej instytucji tylko, gdy w okolicznościach danej sprawy fakty przytoczone na uzasadnienie wniosku wskazują na możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy lub też na możliwość postrzegania przez stronę sędziego jako zawisłego lub stronniczego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 maja 2023 r., III CB 23/23).

Sąd w niniejszym składzie podziela ukształtowane w praktyce orzeczniczej Sądu Najwyższego stanowisko, iż odrzucenie wniosku może nastąpić w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym (zob. postanowienia SN: z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; z 21 kwietnia 2023 r. III CB 10/23; 25 kwietnia 2024 r., III CB 39/24 z 10 maja 2024 r., III CB 7/24).

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 29 § 10 u.SN.

[M. T.]

[r.g.]

